

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Београд
412-27/2022

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел. бр. 15345 датум: 14.6.2022.

НАЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗАМ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ
МОНИТОРИНГ УСТАНОВА У КОЈИМА СЕ НАЛАЗЕ ЛИЦА ЛИШЕНА СЛОБОДЕ
МОНИТОРИНГ ПОЛИЦИЈСКИХ УПРАВА И СТАНИЦА

Извештај о посети Полицијској управи у Панчеву

Београд, јун 2022. године

МАНДАТ НАЦИОНАЛНОГ МЕХАНИЗМА ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

Законом о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака¹ прописано је да Национални механизам за превенцију тортуре (НПМ) обавља посете установама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе, у циљу одвраћања државних органа и службених лица од било каквог облика мучења или било ког другог облика злостављања, као и ради усмеравања државних органа ка стварању смештајних и осталих животних услова у установама у којима се смештају лица лишена слободе у складу са важећим прописима и стандардима.

НПМ има право: на несметан, ненајављен и свакодобан приступ свим установама и свим просторијама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе; да насамом разговара са тим лицима и са службеним лицима, која су обавезна да сарађују тим поводом, као и са свим осталим лицима која могу имати информације значајне за поступање према лицима лишеним слободе; на приступ свој документацији која се односи на та лица; да надлежним органима даје препоруке у циљу побољшања начина поступања према лицима лишеним слободе и унапређења услова у којима се она задржавају или затварају. По обављеним посетама, НПМ сачињава извештаје које доставља посећеним установама. Након тога, НПМ одржава стални дијалог са посећеном установом, као и органом у чијем је саставу та установа, у циљу отклањања утврђених недостатака који могу довести до појаве тортуре, нељудског или понижавајућег поступања.

У члану 2а Закона одређено је да Заштитник грађана обавља послове НПМ и да у обављању тих послова сарађује са омбудсменима аутономних покрајина и удружењима чијим је статутом предвиђени циљ удруживања унапређење и заштита људских права и слобода, у складу са законом.

У институцији Заштитника грађана формирана је посебна организациона јединица Одељење националног механизма за превенцију тортуре, која обавља стручне послове НПМ.

Заштитник грађана и Покрајински омбудсман АП Војводине су потписали Меморандум о сарадњи у обављању послова НПМ,² којим је предвиђено је да ће Покрајински омбудсман активно учествовати у посетама мониторинг тима НПМ установама у којима су смештена лица лишена слободе, а које се налазе на територији АП Војводине.

На основу спроведеног јавног позива,³ Заштитник грађана је изабрао удружења са којима ће остваривати сарадњу у обављању послова НПМ и са њима закључио споразуме, чије је важење анексима продужено до јуна 2022. године. Удружења са којима Заштитник грађана актуелно сарађује у обављању послова НПМ су: Комитет правника за људска права, Виктимолошко друштво Србије, Центар за интеграцију младих, Хелсиншки одбор за људска права у Србији и Одбор за људска права Ваљево.

¹ "Сл. лист СЦГ – Међ. уговори", бр. 16/05 и 2/06 и "Сл. гласник РС – Међ. уговори", бр. 7/11.

² Потписан 12. децембра 2011. год.

³ Објављен на интернет страници Заштитника грађана 4. јуна 2020. год.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПОСЕТИ

УСТАНОВЕ	Полицијска управа у Панчеву (ПУ Панчево) – седиште ПУ Панчево и Полицијска станица Ковин (ПС Ковин); Казнено-поправни завод у Панчеву (КПЗ Панчево) – Одељење притвора
ВРЕМЕ ПОСЕТА	3. јун 2022. године
ОСНОВ ПОСЕТА	Послови НПМ, у складу са чланом 2а Закона о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака
ЦИЉ ПОСЕТА	Одвраћање органа јавне власти и службених лица од било каквог облика злостављања или мучења, као и њиховог усмеравања на стварање услова и поступање према лицима лишеним слободе у складу са важећим прописима и стандардима, све у циљу превенције тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака
ВРСТА ПОСЕТА	Редовне посете, по Плану посета за 2022. годину
НАЈАВА ПОСЕТА	Ненајављене посете
ПОСЕТЕ ОБАВИО	Заштитник грађана, у сарадњи са Покрајинским заштитником грађана – Омбудсманом
САСТАВ ТИМА	Вођа тима: др Наташа Тањевић, заменица заштитника грађана Чланови тима: Маја Јовић, Заштитник грађана/Одељење Националног механизма за превенцију тортуре Марко Анојчић, Заштитник грађана/Одељење Националног механизма за превенцију тортуре Јагода Вјештица, Покрајински заштитник грађана - омбудсман

САРАДЊА СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА СА ТИМОМ НПМ

Иако су посете биле ненајављене, сви полицијски и заводски службеници су остварили сарадњу са мониторинг тимом НПМ и омогућили остваривање мандата НПМ. Члановима мониторинг тима пружене су тражене информације, омогућен обилазак и фотографисање просторија за задржавање, ненадзиран разговор са задржаним и притвореним лицима и увид у затражену релевантну документацију.

Професионално поступање полицијских и заводских службеника током посете НПМ представља пример добре праксе у поступању, у складу са законом предвиђеном обавезом сарадње органа са НПМ.

ТОК ПОСЕТЕ

Пре посете ПУ Панчево, тим НПМ је у КПЗ Панчево обавио разговоре са 11 притвореника од којих су седам ухапсили полицијски службеници ПУ Панчево. Тим је током посете КПЗ Панчево обишао просторије за задржавање лица по Законнику о кривичном поступку које се налазе у овом заводу и обавио разговоре са два лица која су се у тренутку посете налазила на задржавању. Такође, извршен је увид у документацију о начину обављања првог лекарског прегледа по пријему у завод.

У седишту ПУ Панчево и ПС Ковин тим НПМ је обишао просторије за задржавање, разговарао са полицијским службеницима о начину поступања према доведеним и задржаним лицима и извршио увид у документацију о задржавању лица. Током ових посета није затечено ниједно задржано лице.

2. УТВРЂЕНО СТАЊЕ И ПРЕПОРУКЕ

Током ових посета, НПМ је контролисао начин остваривања основних права задржаних лица - права на приступ лекару и адвокату, права да о свом лишењу слободе обавесте блиску особу, као и начин на који се задржана лица информишу о својим правима. Истовремено, НПМ је проверавао и да ли су просторије за задржавање у складу са прописаним условима, односно важећим стандардима.

НПМ је уочио да се документација о задржавању, посебно остваривању основних права задржаних лица веома уредно води. Како је то НПМ више пута до сада истицао, уредно вођење евиденција доприноси добром управљању, представља једну од гаранција заштите основних права лица и помаже у оптимизацији управљања подацима. **НПМ посебно истиче чињеницу да су многе препоруке које је упућивао у својим извештајима о посетама другим полицијским управама и станицама у њиховом саставу већ имплементирани у пракси рада сада посећених полицијских станица.** Како је то тимовима НПМ објашњено, сви извештаји НПМ се деле преко интерне мреже Министарства унутрашњих послова и старешине и други полицијски службеници који непосредно поступају према задржаним лицима се упознају са налазима и препорукама и примењују их у свом раду. **На овај начин, полицијске станице поступање према задржаним лицима константно усклађују са важећим стандардима поступања, што НПМ посебно похваљује.**

Такође, НПМ похваљује чињеницу да је током посета уочио да се у посећеним полицијским станицама сачињава Извештај о обављеном разговору са лицем које се задржава, који потписује и лице, а у којем се осим података о употреби средстава принуде, наводе и примедбе задржаног лица, као и активности које су поводом истих предузете, наводи задржаног лица о томе да ли има болове, здравствене тегобе, да ли прима неку терапију и сл., као и запажања полицијског службеника у вези задржаног лица.

2.1. ОБАВЕШТАВАЊЕ О ПРАВИМА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

Полицијски службеници су навели да се лица према којима се примењује полицијско овлашћење довођење, најпре, на лицу места, усменим путем обавештавају о својим правима, а потом им се, одмах по довођењу у станицу, уручује писано обавештење о правима. Када се лицу одреди задржавање, уручује му се примерак обавештења о правима задржаног лица. Уколико лице одбије да потпише обавештење о правима то се констатује на самом обавештењу.

У посећеним станицама задржавају се лица по основу Закона о безбедности саобраћаја на путевима (ЗОБС) и Закона о прекршајима (ЗОП), док се лица по основу Законика о кривичном поступку (ЗКП) задржавају у просторијама за задржавање које се налазе у КПЗ Панчево.

У предметима о задржавању лица у које је тим НПМ остварио увид, налазила су се обавештења о правима задржаних лица која су била потписана.

Предмети су садржали и решења о задржавању, са поуком о праву на жалбу и потписима задржаних лица којим су потврдили њихов пријем. Уочено је и да се време почетка задржавања правилно рачуна, као и да се обавештења о правима и решења о задржавању уручују лицима убрзо по довођењу у полицијску станицу.

Полицијски службеници ПС Ковин навели су да жалбе против решења о задржавању по правилу подносе браниоци постављени по службеној дужности у случајевима задржавања у кривичном поступку. Ове жалбе, заједно са осталом документацијом, полицијски службеници потом односе на поступање Основном суду у Смедереву.

Предмети су садржали и записнике о задржавању који су били потписани од стране задржаног лица. Према наводима полицијских службеника, примерак записника о задржавању уручују лицима након истека задржавања.

Записници о задржавању садрже и податке о обиласцима задржаних лица, као и напомену о стању и активностима лица приликом обиласка, као и друге напомене уколико постоје. Увидом у исте констатовано је да су обиласци задржаних лица од стране полицијских службеника веома чести, да се уносе напомене о стању и активностима, а уочене су и службене белешке у вези са наведеним (извештај о надзору над задржаним лицем) у којем се наводе подаци о томе када је лице обилажено, када је обедовало, односно да ли је одбило оброк, да ли се лице жали на нешто, и сл.

НПМ похваљује наведено поступање полицијских службеника ПУ Панчево као пример добре праксе. Овакво поступање је нарочито корисно када лице задржано у кривичном поступку борави у Заводу, где нема могућности уношења података о обиласцима у електронски записник, који се води у полицијској станици која је одредила задржавање. Дежурни полицијски службеници састављају извештај о надзору над задржаним лицем, на унапред припремљеном формулару, па се потом ове информације уносе у електронски записник.

Осим једног, сва притворена и задржана лица са којима је обављен разговор навела су да су упозната са правима и да су добила решење о задржавању. Увидом у предмет о задржавању које се за то лице водио у седишту ПУ Панчево, утврђено је да је лице својим потписом потврдило да је примило обавештење о правима, као и решење о задржавању.

2.2. ОБАВЕШТАВАЊЕ БЛИСКОГ ЛИЦА

Према наводима полицијских службеника, доведеним и/или задржаним лицима се омогућава да о свом лишењу слободе обавесте блиску особу тако што најчешће лица обављају позив са службеног или приватног телефона а у случајевима када полицијски службеници обаве позив на број телефона који им лице да о томе дају повратну информацију доведеном/задржаном лицу.

НПМ похваљује чињеницу да су посећене полицијске станице почеле да детаљније евидентирају начин остваривања права задржаних лица да се о времену и месту задржавања обавести лице по њиховом избору, тако што су, између осталог, почеле да евидентирају и време обавештавања блиске особе.

У највећем броју случајева, у записницима о задржавању су евидентирани подаци о томе да ли је лице желело да обавести блиску особу и коју, као и да ли је та особа обавештена и када. **Међутим, у неколико записника о задржавању по ЗКП податак о времену обавештавања блиске особе није био евидентиран, па НПМ скреће пажњу на наведено и изражава очекивање да ће се у будућем раду овај податак увек евидентирати.**

Уколико задржано лице не жели да икога обавести, то се евидентира у записнику о задржавању. Уочено је да се лицима убрзо од почетка задржавања омогућава да о томе обавесте блиску особу, односно да не постоје значајнија одлагања у коришћењу овог права.

Притворена и задржана лица са којима је тим НПМ обавио разговоре су навела да су имала могућност да о задржавању обавесте особу по избору.

2.3. ЛЕКАРСКИ ПРЕГЛЕД

Према наводима полицијских службеника лица лишена слободe пре задржавања увек прегледа лекар како би дао мишљење о томе да ли је лице способно за задржавање. Потврде о томе су затечене у предметима о задржавању. Прегледи се обављају најчешће у просторијама локалне здравствене установе али у појединим случајевима и у просторијама полицијске станице. Такође, лица се током задржавања прегледају на лични захтев, уколико полицијски службеници уоче повреду или из других разлога сматрају да је лицу неопходна медицинска помоћ.

НПМ је и у погледу евидентирања обављања лекарских прегледа уочио унапређење. Према наводима полицијских службеника, ни у здравственој установи ни током обављања лекарског прегледа у просторији полицијске станице, полицијски службеници не присуствују лекарским прегледима, осим у ситуацијама када то лекар затражи из разлога безбедности. Чињеницу да су присуствовали лекарском прегледу на захтев лекара полицијски службеници евидентирају у записнику о задржавању и посебној белешци у којој наводе и податак о томе да је лекар тражио присуство полицијских службеника, те да су се налазили на довољној дистанци која омогућава поверљив разговор између лица и лекара. У ову белешку се уносе и подаци о томе да ли је лекар оценио да је лице способно да буде задржано, да ли је одредио неку терапију и сл. **НПМ похваљује овакво поступање полицијских службеника ПУ Панчево које представља пример добре праксе у поступању полицијских службеника према задржаним лицима током обављања лекарског прегледа.**

Такође, међу документацијом о задржавању није пронађена здравствена документација задржаних лица.

Притворена и задржана лица са којима је тим НПМ обавио разговоре су навела да су имала лекарски преглед пре задржавања, као и да су полицијски службеници за то време стајали у ходнику испред амбуланте у којој се обављао преглед.

2.4. ПРИСТУП БРАНИОЦУ

Лицима лишеним слободe се омогућава да, непосредно по доласку у службене просторије, позову браниоца по свом избору или им се у случају обавезне одбране одређује бранилац по службеној дужности, позивањем Кол центра адвокатске коморе. Наведено је потврђено увидом у решења о задржавању и записнике о задржавању лица. Лица задржана у прекршајном поступку или у складу са правилима безбедности

саобраћаја по правилу не желе да ангажују браниоца, а сва лица задржана у кривичном поступку су имала или изабраног браниоца или им је постављен бранилац по службеној дужности. Браниоци су потписом на решења о задржавању потврдила њихов пријем.

Притворена и задржана лица са којима је тим НПМ обавио разговоре су навели да су имали браниоца, изабраног или постављеног по службеној дужности, да је адвокат присуствовао саслушању и да су имали могућност да са њим обаве разговор у приватности.

НПМ је уочио да се одвојено евидентира право на обавештавања блиске особе о лишењу слободе и право на обавештавање браниоца, али је уочено да недостају остали подаци од значаја за остваривање права задржаног на приступ браниоцу.

НПМ је још раније утврдио да евиденције о доведеним и задржаним лицима које се воде у полицијским станицама не садрже све неопходне податке на основу којих је могуће утврдити остваривање права на приступ браниоцу и препоручио Министарству унутрашњих послова да предузме потребне активности да се у записник о задржавању лица, односно преглед података о доведеном лицу, унесе следећи подаци: да ли је лице желело да ангажује браниоца по сопственом избору, да ли му је одређен бранилац по службеној дужности, када је то законом обавезно, да ли је обавио неометан разговор са браниоцем, уз евидентирање свих релевантних података о остваривању овог права: података о браниоцу, времену када је контактиран, времену када је приступио доведеном и задржаном лицу и времену када је обавио разговор са лицем.⁴

Иако још увек нису предузете најављене мере у циљу унапређења постојеће електронске евиденције - "Евиденције о доведеним и задржаним лицима",⁵ чиме би се створили услови за поступање по овој препоруци, НПМ је уочио да су након упућивања ове препоруке поједине полицијске станице почеле да потребне податке о остваривању права задржаних лица на приступ браниоцу евидентирају у постојеће обрасце записника о задржавању.⁶ **НПМ истиче да је наведени начин поступања пример добре праксе који би требало да примене и остале полицијске станице.**

1.

ПРЕПОРУКА

ПУ Панчево ће у записнике о задржавању уносити све податке од значаја за приступ задржаног лица браниоцу: да ли је лице желело да ангажује браниоца по сопственом избору; да ли му је одређен бранилац по службеној дужности, када је то законом обавезно; да ли је обавио неометан разговор са браниоцем; уз евидентирање свих релевантних података о остваривању овог права: података о браниоцу, времену када је контактиран, времену када је приступио доведеном и задржаном лицу и времену када је обавио разговор са лицем.

Истовремено, НПМ изражава очекивање да ће Министарство унутрашњих послова у оквиру најављених активности на унапређењу електронске евиденције - "Евиденције о доведеним и задржаним лицима", обезбедити услове за потпунији

⁴ Препорука НПМ бр. 4110-44/21 од 7. априла 2021. год.

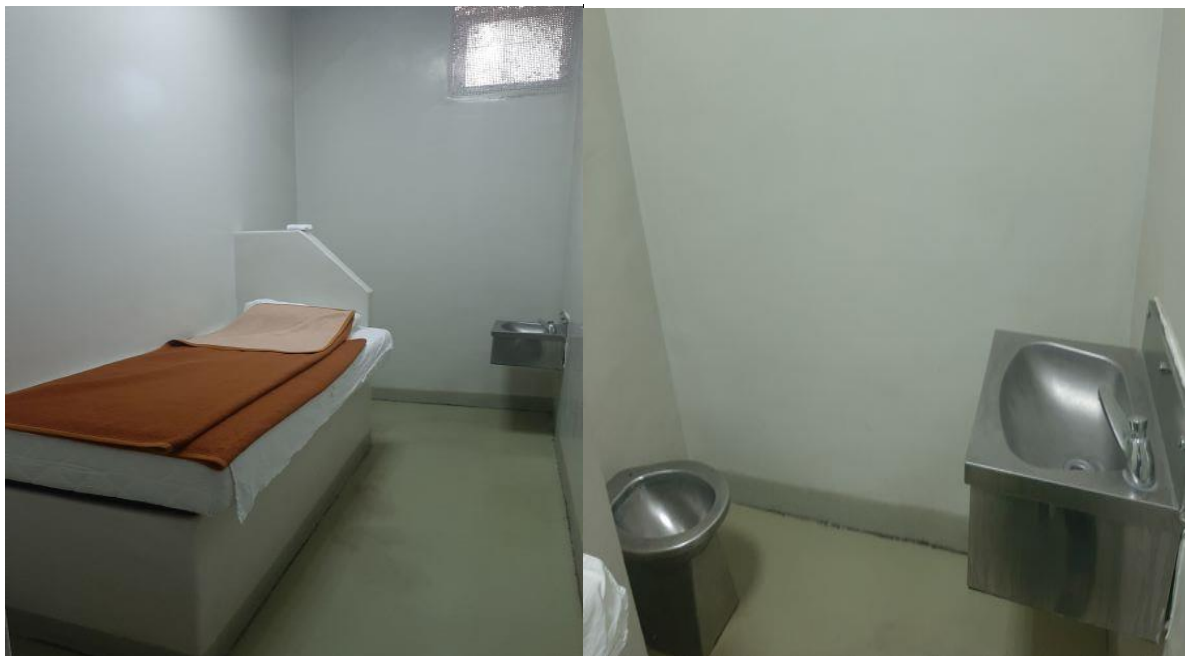
⁵ Одговор Министарства унутрашњих послова бр. 072/3-70/21-4 од 22. јуна 2021. год; Према допису Комисије за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре Министарства, бр. 214-25/22-107 од 3. марта 2022. год, Управе полиције је извршила анализу електронске евиденције доведених и задржаних лица и предлози за унапређење евиденције су достављени Дирекцији полиције на упознавање и достављање на реализацију предложених измена на јединственом информационом систему Сектору за аналитику, телекомуникационе и информационе технологије Министарства.

⁶ Извештај НПМ о посети Полицијској управи за град Београд, бр. 412-92/21 од 17. јануара 2022. год, Поглавље 2.4. Приступ браниоцу.

унос и јаснији преглед свих података у овој евиденцији који су од значаја за остваривање права доведених и задржаних лица на приступ браниоцу.

5. УСЛОВИ БОРАВКА У ПРОСТОРИЈАМА ЗА ЗАДРЖАВАЊЕ

У ПУ Панчево-седиште постоје две просторије за задржавање за по једно лице, које су у складу са прописаним условима, односно важећим стандардима. У просторијама постоји мокри чвор, који је зидом одељен од остатка просторије и лавабо са чесмом. Јачина вештачког светла је добра, а доток природне светлости и свежег ваздуха је задовољавајући. Лежајеви су снабдевени чистом постељином, а хигијена просторија је веома добра. У просторијама се налазе тастери за позивање полицијских службеника и у време посете су били у функцији. Обе просторије су покривене видео надзором. Употреба камера у просторијама за задржавање је видно назначена на улазним вратима и унутар просторија. Надзор се обавља на монитору који је смештен у просторији дежурне службе. Видео записи се чувају у року који је дужи од 30 дана.

Просторија за задржавање у седишту ПУ Панчево

У ПС Ковин постоји једна просторија за задржавање, у коју се улази из просторије дежурне службе. У просторији се налазе два лежаја и мањим преградним зидом одвојени мокри чвор. Просторија је затечена чиста и уредна. Лежајеви су опремљени комплетном постељином, која је деловала чисто. Просторија има задовољавајући доток природног светла и свежег ваздуха кроз прозор, који је заштићен решеткама, а вештачко осветљење је такође одговарајуће. У просторији се налази и решеткама заштићено грејно тело. У просторији је инсталиран тастер за позивање полицијских службеника, који омогућава и усмену комуникацију и који је у функцији. У просторији за задржавање, дежурној служби и ходнику до улазних врата у ПС су постављене камере, тако да је лице које се доводи у ПС ради задржавања све време под видео надзором. Снимци се прате на монитору који се налази у дежурној служби. Видео надзор у просторији не покрива подручје мокрог чвора, тако да је обезбеђена приватност задржаних лица. Обавештење о видео надзору је истакнуто на вратима просторије, а видео записи се чувају у року који је дужи од 30 дана. Испред просторије за задржавање,

у дежурној служби, се налазе ормарићи за чување привремено одузетих ствари задржаних лица.

Просторија за задржавање у ПС Ковин

У ПС Ковин, исхрана за задржана лица која се налазе у ПС се обезбеђује преко ресторана брзе хране, а лица која се налазе у КПЗ Панчево добијају оброке од Завода, у складу са заводским режимом поделе оброка. Подаци о понуђеним оброцима се уредно уносе у записник о задржавању, а уз то се прилаже и извештај о набавци хране уколико је набављена из ресторана.

У КПЗ Панчево се за задржавање лица по ЗКП користе четири просторије, које су у потпуности у складу са важећим прописима и стандардима и идентичне су спаваоницама у којима бораве осуђена и притворена лица. У свакој се налазе два лежаја на кревет на спрат, сто, столица и тоалет, који је у одвојеној просторији од остатка просторије. Лежајеви су снабдевени чистом постељином, а хигијена просторија је веома добра. Свака просторија има вештачко и природно светло које допире кроз прозор. Јачина вештачког светла је добра, а доток природне светлости и свежег ваздуха је задовољавајући. У просторијама се налазе тастери за позивање полицијских службеника и у време посете су били у функцији. Такође, у близини просторија за задржавање налази се посебна просторија у којој борави полицијски службеник који је задужен за задржана лица.

2.6. НАВОДИ О ЗЛОСТАВЉАЊУ

Као што је наведено, НПМ је у КПЗ Панчево обавио разговоре са 11 притворених лица, на околности поступања полиције према њима током њиховог хапшења, саслушавања и полицијског задржавања и два лица која су се налазила на задржавању у просторијама завода. Током ових разговора, НПМ је примио два навода о лошем поступању од стране полицијских службеника приликом хапшења, односно након довођења у полицијску станицу, док остала лица са којима је НПМ обавио разговоре нису имала примедби на поступање полицијских службеника.

Једно лице је навело да је пало и задобило повреде при покушају бекства, те да је након тога задобио неколико удараца песницом у главу приликом хапшења, као и у Полицијској станици Младеновац, чији службеници су га лишили слободе. Наводи и

да је задобио неколико удараца ногом у пределу тела и да је губио свест. Лице је навело и да повреде нису констатоване од стране лекара из Службе хитне медицинске помоћи, односно да је преглед који је обављен у ПС Младеновац био површан. Ово се све догодило пре 18 месеци. Лице је у КПЗ Панчево 3 месеца, где је премештено из другог завода у којем је првобитно био на извршењу мере притвора. Према наводима овог лица, на првом лекарском прегледу на пријему у тај завод лекар је констатовао све повреде, са његовим наводима о начину њиховог настанка и према његовим сазнањима о свему је обавештено јавно тужилаштво.

Друго лице је навело да је, приликом лишења слободе, од стране полицијског службеника ПУ Панчево, задобио пар шамара у пределу главе, односно браде и потиљка иако није пружао било какав отпор полицијским службеницима. Додао је и то да је био у алкохолисаном стању и да је током бежања пао, због чега има повреде на подлактицама са унутрашње стране као и на коленима. Према његовим наводима, будући да је крварио на бради, одведен је на лекарски преглед пре задржавања. Преглед је најпре обављен од стране лекара Службе хитне медицинске помоћи, а потом је лице одведено у Општу Болницу Панчево где му је на хирургији зашивена брада.

Увидом у документацију која се за наведено лице налазила у седишту ПУ Панчево, утврђено је да је лице пре задржавања прегледано од стране лекара који је констатовао повреде, те да је лице поводом наведеног изјавило да је пао и на тај начин задобио повреде. Лице се није жалило на поступање полицијских службеника том приликом. У документацији са првог лекарског прегледа по пријему у Завод, унети су наводи лица о томе да је повреде задобио од стране полицијских службеника, све повреде су описане и фотографисане, а информација о наведеном са другом документацијом – писменим изјавама лица и извештајима о лекарским прегледима обављеним у здравственим установама, је достављена надлежном јавном тужилаштву.

Притворена лица са којима је тим НППМ обавио разговоре нису имала примедби на поступање заводских службеника.

2.6.1. ПРВИ ЛЕКАРСКИ ПРЕГЛЕД ПО ПРИЈЕМУ У ЗАВОД

Први лекарски прегледи по пријему у Завод се обављају најкасније у року од 24 часа од пријема. Први лекарски преглед се састоји од узимања анамнезе у оквиру које се лица питају у вези са тренутним стањем здравља, постојањем какве хроничне соматске или менталне болести, болести зависности и сл. Физикални преглед подразумева мерење телесне висине и тежине, мерење крвног притиска, аускултације грудног коша. Здравствени картон се отвара при сваком првом прегледу. Лица при првом прегледу свлаче одећу у циљу прегледа (инспекције) целог тела. Први лекарски преглед се обавља у приватности, без присуства немедицинског особља.

Највећи број притворених лица навео је да су се приликом прегледа скидали на голо и да припадници службе за обезбеђење нису присуствовали лекарском прегледу. Мањи број лица изјавио је да приликом прегледа нису скидали гардеробу, с обзиром на то да су лекару навели да немају повреде и да су претходно били на лекарском прегледу у локалној здравственој установи, те да од њих није тражено да свлаче одећу у циљу прегледа целог тела. Ови наводи нису могли бити потврђени увидом у здравствене картоне, али је управнику током завршног разговора указано на исте односно на потребу да заводски лекар увек прегледа на голо свако лице по пријему у Завод, без обзира на то да ли су повреде евидентирани у извештајима о прегледима који су евентуално обављени у локалним здравственим установама пре пријема.

Увидом у поједине здравствене картоне уочено је да лекари на првом лекарском прегледу, између осталог, констатују да ли лице има или нема свежих повреда при пријему у Завод, да су повреде детаљно описане, са наводима лица о начину настанка повреда и мишљењем лекара о повезаности уочених повреда и навода лица, као и да су све повреде фотографисане и уцртане у шему тела.

Води се посебна евиденција о повредама, у коју се уписују датум прегледа, име лица и опис и дијагноза повреде.

Према наводима лекара, о уоченим повредама обавештава се управник. Према утврђеној процедури, о повредама за које се сумња да су настале насилно, или лице наведе да је према њему извршено насиље, се обавештава јавно тужилаштво, у шта се НПМ уверио увидом у документацију.

НПМ похваљује поступање Службе за здравствену заштиту КПЗ Панчево у вези са начином на који су обављени први прегледи и констатоване повреде лица на пријему у Завод као и чињеницу да КПЗ Панчево обавештава јавно тужилаштво о сумњи да је према лицу поступано насилно приликом хапшења уз достављање релевантне документације о томе.